

[Kirsten Gloerfelt-Tarp.]

efter den udtalelse, han kom med; hvis det er tilfældet, og hvis det kun er murere, man mangler, og man kan bruge ufaglærte i stedet ved de nye byggemetoder, så skulle der i og for sig være mulighed for at bygge 6 000 boliger yderligere. Jeg må sige, jeg tror ikke rigtig på det selv, og jeg vil bestemt ikke være med til, at ministeren skal afgøre, hvor de forskellige murere skal hen; jeg tror bestemt, de ville blive dirigeret et forkert sted hen, enten ville det blive for lang eller for kort tid, man havde beregnet, og så ville man stå et andet sted og vente på dem.

Ministeren kom derefter med nogle udtalelser om huslejeniveauet i de gamle lejligheder og om huslejeudligning og sagde, at han ville være meget „spag“, han tilhørte en mindretalsregering og måtte rette sig lidt efter de forskellige andre synspunkter, for vi skulle se at blive enige engang, og det vil jeg slutte mig til: vi skal ikke stå og trække modsætningerne så stærkt op. Men alt det, ministeren sagde om realkreditinstitutterne o. s. v., hviler netop på den forudsætning, at huslejeniveauet i de gamle lejligheder stiger. Hvis ministeren kan tænke sig muligheden af at give huslejen fri på betingelse af, at der sker noget med hensyn til vedligeholdelsen, vil det altså sige, at det bliver grundejerne alene, der skal bære fortjenesten derved; og på det punkt er jeg for mit vedkommende ikke interesseret og tror heller ikke, at lejerne vil være det. Jeg personlig kan ikke finde nogen løsning på dette spørgsmål. Her er det gået mig ligesom ministeren: jo mere man beskæftiger sig med spørgsmålet, jo vanskeligere synes man det er. Jeg beklager meget, at der ikke er kommet noget ud af det forslag, som mit parti har stillet i vinter om, at der skulle forhandling i gang mellem parterne, så at man kunne få fremsat et lovforslag på dette område, da der både fra lejernes og grundejernes side var udtalt en vis forståelse herfor. Nu ved jeg godt, at det ikke bare var boligministerens skyld, jeg ved godt, at også socialdemokratiet havde sin store indflydelse på, at det ikke blev til noget, men jeg er meget ked af, at der er kludret i det. Jeg håber, at man til næste år på en eller anden måde kan komme til en nogenlunde fornuftig løsning.

Formanden: Jeg beder de ærede ordførere være opmærksom på, at det ikke er dagsordenens sidste punkt, vi forhandler!

Kjeldgaard Iversen: Jeg synes, der er grund til at understrege, at den eneste måde, man kan komme ud af bolignøden på, er at bygge sig ud af den. Enhver anden tanke er simpelthen horribel både i teori og i praksis.

Jeg ved godt, at man i embedsmandsbetænkningen er inde på den tanke, som også det ærede medlem hr. Thestrup var inde på, at man ved en passende lejeforhøjelse kunne få boligrummet bedre udnyttet, men på den måde opnår man ikke andet end at skjule bolignøden, så at folk ikke vil få råd til at bo noget sted. Men det forudsætter, at det ærede medlem hr. Thestrup eller regeringen ganske bestemt kender befolkningens boligbehov og udfra en eller anden talstørrelse, f. eks. fra 1939, foretager en slags vurdering af velfærdet hos dem, der skal have boliger, idet man siger, at det er en konstant størrelse, sådan og sådan må det være. Men boligbehovet er ikke nogen konstant størrelse; efterhånden som befolkningens ønsker vokser, stiger kravet til beboelserne selvfølgelig.

Den eneste måde at komme ud af bolignøden på er som sagt at bygge sig ud af den, og såvidt man ønsker dette, tror jeg nok det ærede medlem hr. Ingvard Dahl vil sige, der skal være plan og orden i boligbyggeriet.

Det har man bestræbt sig for i mange år. De socialdemokratiske regeringer plus den siddende regering har ved hjælp af plan og orden søgt at løse boligproblemet, og hvis dette er resultatet af plan og orden, så er jeg lige ved at sige, at jeg kunne ønske noget af det modsatte for en tid. Det er nemlig nødvendigt, at man gør sig klart, at det ikke er den højtærede boligminister, der bygger huse, han skal ikke engang tegne et hus. Det er heller ikke boligministeriet, der bygger husene, det er heller ikke det navnkundige udvalg, der skulle have haft udvalgs-møde i eftermiddag, der bygger husene. Det er den produktive befolkning, der bygger husene; det, boligministeriet og rigsdagen kan gøre, er at spænde ben for boligbyggeriet og lægge hindringer i vejen for det. Det er i hvert fald betegnende, at noget er galt her, når 12 håndværkere kan bygge et